Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

A Pesti Központi Kerületi Bíróság néhány nappal ezelőtt hozott ítéletet a budapesti West-Balkán szórakozóhelyen tavaly történt halálos tömegszerencsétlenség ügyében, amely három fiatal halálával és számos sérüléssel járt. A tragikus végű rendezvény szervezőit a bíróság foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségének minősített esete miatt egyenként 2 év 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte.

A sajtó (így például a Magyar Nemzet 2012.június 28-i száma) tudósított az ítélet tartalmáról, így a bíróság által megállapított történeti tényállásról. Eszerint az események során, a kibontakozó pánikban, s a súlyos veszélyhelyzetet megtapasztalva a helyszínen lévő fiatalok közül többen is betelefonáltak a rendőrségi ügyeletre segítséget kérni. Az életveszélyben lévő személyek hívására az ügyeleti szolgálatot teljesítő rendőrök a segítségnyújtást megtagadták, s "intézkedés helyett azt javasolták, hogy a panaszosok ne járjanak ekkora bulikba, és akkor nem lesz akkora tömeg, tegyenek feljelentést súlyos testi sértés miatt, vagy például egy molesztált lánynak azt, hogy ezért nem mennek ki a járőrök a helyszínre, mert ügyében csak magánindítvány után lehet eljárni. A bíró megjegyezte: nem, derült ki az eljárásban, hogy a Nyugati téri rendőrőrs állományának és a több tucat térfigyelő kamera kezelőinek miért nem tűnt fel egy többezres tömeg a WB-nál". (*Magyar Nemzet, 2012. június 28. 17. old*)

A bíróság nyilvánvalóan azért volt kénytelen az utóbbi ténymegállapítást tenni, mert a tragédia időpontjában szolgálatot teljesítő rendőrök büntetőjogi felelősségének vizsgálatára ez a büntetőeljárás kezdettől fogva - érthetetlen módon - nem terjedt ki, azaz az esküjüket és a vonatkozó jogszabályokat és szakmai szabályokat megszegő rendőrök ellen nem indult büntetőeljárás, nem történt vádemelés. A megállapított tényállásból azonban egyértelmű, hogy legalábbis a telefonos ügyeleti szolgálatot ellátó rendőr vagy rendőrök, illetve a környéken, így a Nyugati téri őrsön szolgálatot teljesítő rendőrök mulasztásukkal nem csupán embertelen magatartást tanúsítottak, de bűncselekményt is megvalósítottak. Semmiféle eljárási akadálya nincs annak, hogy felelősségüket egy újabb büntetőeljárás során állapítsák meg. Álláspontom szerint a hatóságnak az alapügyben feltárt tényekre, különösen a segítségkérő telefonok rögzített és megismert tartalmára tekintettel nem csak lehetősége, de kötelessége is - ha megkésve is, de még az elévülési időn belül - büntetőeljárást indítani. Erre figyelemmel, a fenti tényállás alapján feljelentést teszek ismeretlen rendőr elkövetők ellen a Btk. 172 § (1) bekezdésébe ütköző, és a második bekezdés, valamint a harmadik bekezdés második fordulata szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztása bűntette miatt.

A Büntetőtörvénykönyv a következőképpen rendelkezik:
172§ (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült, vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(2) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.
(3) A büntetés bűntett miatt három évig, a (2) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézi elő, vagy a segítségnyújtásra egyébként is köteles.
INDOKOLÁS

A magyar jogban mindenkit segítségnyújtási kötelezettség - mégpedig az adott személytől, az adott helyzetben elvárható jellegű segítségnyújtás kötelezettsége - terhel a sérült vagy közvetlen veszélyben lévő ember irányában. Ennek elmulasztása bűncselekmény. Míg az alapul fekvő büntetőeljárásban a hatóságok azt vizsgálták, hogy ki volt a felelős a veszélyhelyzet, majd a tragikus halálesetek és sérülések kialakulásáért az újabb eljárásban azt kell vizsgálni, hogy a már kialakult veszélyhelyzetben hogyan jártak el a rendőrök. (Éppen ezért nem foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés ez esetben a helyes minősítés, hiszen bár a rendőrök megszegték foglalkozásuk szabályait, amikor nem nyújtottak segítséget, a veszély kialakulása nem az ő szabályszegésükkel van okozati összefüggésben. Ez azonban nem zárja ki felelősségüket más bűncselekményben, ti. a segítségnyújtás elmulasztásában).

Az előző büntetőeljárás során feltárt tények megalapozottá teszik a gyanút arra, hogy ezt a bűncselekményt több, az adott időpontban szolgálatban volt rendőr is elkövette, így a telefonügyelet ellátója vagy ellátói. Ennélfogva szükséges és indokolt az eljárás megindítása, az alapügy nyomozati és egyéb iratainak beszerzését, a rendőrök magatartására vonatkozó ott beszerzett bizonyítékok -például segélykérő hívások - megismerését követően.

Megalapozott a gyanú arra is, hogy az azonnali, szakszerű segítségnyújtás a sértettek életét megmentette volna, ezért indokolt a második bekezdés szerinti minősítés szerint indítani az eljárást.
Köztudomású tény, hogy a rendőr, hivatásánál és a rá vonatkozó jogszabályoknál és szakmai szabályoknál fogva a segítségnyújtásra "egyébként is köteles", a minden személyt terhelő általános segítségnyújtási kötelezettségen felül speciális segítségnyújtási kötelezettsége van. Eszközei, lehetőségei is - különösen az adott esetben - széleskörűek, hiszen a feljelentés tárgyát képező esetben például lehetősége és kötelessége lett volna a társszervek (tűzoltóság, katasztrófavédelem, mentők) azonnali értesítése is, miután térfigyelő kamerákkal, járőrök tájékozódása alapján meggyőződik a veszély nagyságrendjéről (ami a telefonok alapján is hitelt érdemlően tudott volt számukra.)

Tapasztalataim szerint Magyarországon igen gyakori eset, hogy a rendőrség megtagadja kötelessége ellátását, a polgároknak nyújtandó szakszerű segítséget, a hatósági beavatkozást. Rendszeresen fordul elő, hogy a telefonon vagy más módon rendőri segítséget kérők magukra maradnak veszélyhelyzetükben, vagy egyébként kiszolgáltatott helyzetükben, mert a rendőrök - a legkülönbözőbb jogellenes magyarázatokkal - visszautasítják, hogy a helyszínre menjenek, illetve szakszerű és hatékony módon úgy járjanak el, ahogy azt a jogszabályok tőlük megkövetelik. Ez a gyakorlat elfogadhatatlan mind a jogállamiság elveinek, mind az Európai Unió normáinak tükrében. Ebben az esetben - a West Balkánban történt tömegszerencsétlenség esetében - a kirívó súlyú jogellenes mulasztás kirívó súlyú, tragikus következményekkel járt. Nem csupán az állampolgárok igazságérzetével, és az esküjükhöz hű, hivatásukat tisztességesen gyakorló rendőrök elvárásaival, hanem a vonatkozó jogszabályokkal is éles ellentétben állna, ha a jogsértés miatti büntetőeljárás és büntetőjogi felelősségrevonás elmaradna.
Mindezekre figyelemmel arra kérem Legfőbb Ügyész urat, hogy jelen feljelentésem alapján az eljárás megindításához szükséges lépéseket megtenni szíveskedjék.

Budapest, 2012. július 1.
Köszönettel és tisztelettel
dr. Morvai Krisztina európai parlamenti képviselő